

WITKAMPS WAAN

ISBN 978 94 6345 053 9

Alle rechten voorbehouden

© Paul Kroes 2017

www.pauluskroes.nl

Omslagontwerp: Sjoerd Schunselaar

Foto omslag: Auguste Rodin, De Denker, Singer Laren

Druk: Pumbo.nl

Paul Kroes

WITKAMPS WAAN

Roman

Liber Press

Mensen raken niet van slag door gebeurtenissen maar door hun opvattingen over die gebeurtenissen. Epictetus (55-135 na Chr.)

Voorwoord

Bijna waren de vier laatste hoofdstukken van dit boek nooit geschreven. Een laptop met een onaf manuscript zou na verloop van jaren bij het grofvuil zijn beland. Ik waande mij onkwetsbaar. Alleen anderen, zoals Benjamin Kroon, kon rampspoed overkomen. Maar het lot vroeg ook mij af te dalen, naar een donkere kelder waarin ik rondtastend op zoek naar het licht en bevreesd voor nog donkerder kelders, verstrikt raakte in een gedachtestroom waaruit slechts twee ontsnappingen mogelijk zijn: de aanlokkelijke weg naar het grote raadsel, de eeuwigdurende leegte zoals voor je geboorte, of die andere weg, die je terugbrengt naar de wereld waarin de zon je verwarmt, het gras geurt en je geliefden zich in je armen vlijen.

Wouter Witkamp

1

2014

Vroeg op een herfstmorgen in september stond Benjamin Kroon voor een bouwkeet, zijn hand op de deurkruk. Hij aarzelde, draaide zich om en overzag zijn project in het hart van de stad. Oosterkolk stond er met grote letters op het bouwbord bij het toegangshek. Het bord verraadde niets. Twee bouwkransen bedienden zoemend het betonskelet. Ergens halverwege overlaptten hun draaicirkels. Betonwagens reden af en aan. De bouwgeluiden mengden zich tot een vredige ruis.

Nog geen half uur later in de bouwkeet, stootte Kroon zijn knie in de buik van de aannemer. De man kromp ineen en stortte met een dreun ruggelings op de zanderige vloer, Kroon dook bovenop hem. Hij was een kop groter maar in gewicht ontliepen ze elkaar weinig. Kroons linkerhand kneep de hals van de man dicht, vlak boven de adamsappel. Met zijn rechtervuist sloeg hij op de neus, ogen en mond. Woeste uithalen met zijn lange armen. De aannemer maakte wrikbewegingen met zijn hoofd en rukte aan de revers van Kroons jasje. Bloederig slijm trok een draad tussen Kroons hamerende vuist en de mond van de aannemer waaruit een gorgelend geluid opborrelde. Met twee handen omvatte Kroon zijn keel. De angstogen van de aannemer

ontmoedigden hem niet door te drukken. De man wist de polsen van Kroon te pakken en probeerde zich uit zijn wurggreep te bevrijden. Zijn hoofd zwol op en zijn spekzolen sloegen op de houten planken. Twee mannen probeerden Kroon weg te trekken, maar hij wist niet van wijken. Schreeuwend schopte een van hen hem in zijn ribben tot hij losliet. Verlost van zijn belager rolde de aannemer opzij en hapte naar lucht. Zand hing aan zijn pak. Ze trokken Kroon de gang in en zetten hem buiten. Met een klap sloeg de deur van de keet achter hem dicht.

De torenkranen werkten onverstoord door. Een betonwagen met draaiende ketel loste zijn traag stromende inhoud in een stalen bak. Het spiraalvormige patroon op de ketel duizelde voor zijn ogen.

Kroon bekeek zijn ontvelde knokkels en probeerde zijn vingers te strekken. Hij zat aan een tafel in een kale verhoorkamer van de gemeentepolitie, een vrouw van de afdeling Gewelddelicten tegenover hem. Ze had een Amsterdamse tongval. Nadat ze een beker koffie voor hem had neergezet nam ze plaats achter haar laptop, bewoog wijs- en middelvinger in twee rondjes over het apparaat, keek Kroon aan en vroeg of hij wilde vertellen wat er gebeurd was, rustig, van begin tot eind.

Als altijd op zijn hoede, een ingesleten patroon, had Kroon zich afgevraagd of dat wel verstandig was, haar alles vertellen. Maar meteen besepte hij dat juist nu alles eruit moest. Hij had een grens overschreden, dat hoefde niemand hem te vertellen, ook al voelde het molesteren van de aannemer als een bevrijding. Op vlakke toon vertelde hij. Het was begonnen als een normale bouwvergadering, zoals die elke twee weken op maandagochtend plaatsvond. Die nacht had hij beroerd geslapen, na weer een zondag van mailtjes met leugens, juridische claims en andersoorti-

ge dreigingen die de communicatie op zijn project domineerden. Iedereen was er: hijzelf als opdrachtgever en voorzitter van de vergadering, samen met zijn opzichter; de aannemer geflankeerd door twee uitvoerders, die gedrieën een kwartier te laat en zonder verontschuldigen binnen kwamen klossen, twee man van het architectenbureau en een adviseur technische installaties.

Kroon had nog zijn best gedaan te lachen om de platte grappen van de aannemer, niet omdat hij die geestig vond maar omdat hij hechtte aan een goede sfeer tijdens de vergadering. Kroon was een man van harmonie, hij gedijde niet in conflicten. Bovendien vereiste zijn functie van projectmanager dat hij een aversie tegen de aannemer of welke zakelijke partner dan ook, moest kunnen scheiden van het werk. Hard op de inhoud, zacht op de relatie, een van zijn lijfspreuken. Kroon, midden vijftig, zag zichzelf als een man met patina, een nestor. Iemand die zich niet meer gek liet maken.

Er waren problemen, ja, die vraag kon hij volmondig beamen. Project Oosterkolk, het was een poel van ellende. Budgetoverschrijding, vertraging in de planning, kolossale boeteclausules en schadeclaims. Wat ging er wel goed?

Waar ging het mis? De aannemer was te ver gegaan, het was genoeg. Bij die constatering wilde hij het liever houden, maar de vrouw vroeg naar details. Met tegenzin vertelde hij: in het weekend ervoor was hij op zijn racefiets naar het bouwwerk gereden. Met eigen ogen wilde hij vaststellen of er werd overgewerkt, zoals de aannemer op aandringen van hem had toegezegd, zodat ze konden inlopen op de planning. Twee keer was hij om het project gefietst, zijn oren gespist. Geen gehamer, geen gierende zagen, maar roerloze bouwkransen. Behalve de grommende grondwaterpomp niets dan stilte. Opnieuw hadden ze hem een oor aangenaaid.

Hij had zich weten op te peppen. In de vergadering zou hij de aannemer stoïcijns confronteren met zijn bevindingen. Maar de spanning in zijn lijf liet zich niet verbloemen, zijn stem was afgeknepen en had dun geklonken, zijn kaakspieren stonden strak. Daar zat hij aan het hoofd van de tafel met zijn lijf voorovergebogen, de voorzitter, de manager die de aannemer ging aanpakken. Als leider van het project zou hij ervoor zorgen dat de aannemer zijn afspraken nakwam. Dat zijn vermoeide lijf en geest niet opgemerkt werden of dat hij nog iets van autoriteit uitstraalde, hij kon het zich niet voorstellen. Hoe dan ook, na deze confrontatie zou de aannemer met een bijzonder goed verhaal moeten komen.

Met een treiterig lachje om zijn lippen had de man Kroon aangehoord. Hij trommelde met zijn dikke vingers op tafel, wisselde blikken met zijn uitvoerders en zei met een uitgestreken smoel: 'Hoe is het toch mogelijk..., je kiest wel je momenten, Kroon, toen je langsfietste moet het schafttijd zijn geweest. Of was je niet helemaal wakker?'

Zijn buik schudde van de lach. Triomfantelijk keek hij om zich heen en bewoog zijn hand alsof hij iets van tafel veegde.

'Volgende agendapunt, Kroon.'

Er was een tinteling door Kroons lijf getrokken, van zijn tenen tot zijn kruin, alsof zijn lichaam hevig bloosde. Geluiden vervaagden en zijn zicht vertroebelde. Hij schoof zijn stoel naar achteren, sprong op en was als een roofdier over de tafel heen gedoken.

De vrouw van Gewelddelicten beroerde razendsnel haar toetsen en knikte bemoedigend. Maar meer kwam er niet. Hij had de kartonnen koffiebeker samengeknepen en staarde met gebogen rug naar het tafelblad, zijn kuif hing voor zijn ogen. Hij keek op en met een zijwaarts knikje probeerde hij de pieken haar opzij te gooien. Ze vroeg hem